

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanih ob **torških, četrških in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— : . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— : . . . 9.— za vse leto . . . 12.— : . . . 18.—
Naročnine je plačevati naprej za sarašbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi so ne vračajo.

Naročnino, reklamno in oglašje sprejema *uspravništvo* ulica Molino picolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglašje je plačevati loco Trst. Odprte reklame cije se preste poštnino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„7 edinosti je moč“.

VABILO na javni narodni shod,

ki ga sklicuje politično društvo „Edinost“

v prostorih **Mankočeve hiše na Proseku (Devinščina)**
v nedeljo dne 25. oktobra 1896. ob 3. uri popoldne

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Prečitane zapisnika zadnjega shoda na Proseku.
3. Utemeljevanje resolucije radi osnutja okrajnega glavarstva za tržiško okolico.
4. Eventuelni predlogi.

Tržiški in okoliščanski Slovenci!

Sedaj Vam je prilika, da pokažete svoje zanimanje za javne stvari Vaše občine, in po tem takem tudi za svoj lastni blagor. Vsakemu bode prilika, da pove, kar mu je na srcu. Politično društvo „Edinost“ bode sklicevalo zaporedoma shode po okolici, a okoliščanom je dolžnost, da se v velikem številu udeležijo teh shodov in da posežejo tudi v pravico, kajti le tako izvedo bodoči poslanci, česa želi in zahteva ljudstvo.

Odbor političnega društva „Edinost“.

O spremembi domovinskega zakona.

(Govoril v državnem sboru poslanec Povše.)

(Dalje)

Jeden zastopnikov kmečkih občin, in ta je bil dosedaj jedini, kateremu ta predloga ni bila všeč, je omenil, da to hudo zadene nekatere kmečke občine; temu jaz prav rad pritrjujem; posebno kmečke občine, v katerih obrt zeló cvete; toda nekaj je res: nad 95 odstotkov občin bi bilo olajšanih, in jaz mislim, razmerje 5:95 govori tako jasno, da mora vendar tudi oni, v čegar volilnem okraju se nahajajo take občine, višje ceniti, da veliko množico olajša, kakor pa, da bi hotel rešiti nekoliko občin. (Dobro!)

Kolikor časa bodem ud državnega ali deželne zbornice, se gotovo ne bodem odtegoval delovanju, katero hoče, da se mora pomagati kmečkim in tudi mestnim občinam, če so neugodno, ali bolje rečeno, preveč obložene.

Huje kakor mesta bodo prizadete kmečke občine z obrtnimi središči. Mesta zamorejo doklade pripisati in jih povišati, z jedno besedo, bodo imela že še kake pripomočke. Nadalje bodo prizadete one kmečke občine, v katerih so se razvila obrtniška središča.

Pri nas na Primorskem in Kranjskem je malo takih kmečkih občin. Občine bodo deloma odškodovane z dokladami, katere bodo dobivale od do-

hodninskega davka onih tovarn. Mnogo slabše se bode pa godilo kmečkim občinam okrog teh obrtnih središč. Res je, pritisek v obrtna središča vrši se popolnoma enakomerno, kolikor časa vladajo tam razmere, ki ne silijo ljudij k izseljevanju, s tem, da ni dobiti tam več cenih in zdravih stanovanj, in se morajo v bližnjih kmečkih občinah naseljavati, katere to hudo zadevuje, ker ne morejo za zidanje šol in drugih zavodov pripisati tovarni doklad na davke, katere plačuje kakor vsaka obrt. Na vsak način bode torej naloga deželne vlade, da osnuje okrajno ali deželno zvezo, v kateri najdejo pomoči vse preobložene občine, in jaz mislim, da bo v tej vis. zbornici malo zastopnikov, kateri ne bi pritrtili tej pravični terjatvi.

Vendar imamo pripomoček, da vse vprašanje izvršimo in rešimo kolikor mogoče mirno, tako, da bo v tolažilo, to je, da skrbimo za zavarovanje.

Ker je že več govornikov govorilo za in proti temu vprašanju, zato o tem le nekaj besed: le jedno naj mi bo dovoljeno omeniti, namreč, kako naj sodimo v obče o zavarovanju v slučaju bolezni ali nezgode.

Jaz gotovo ne občudujem dragega administrativnega stroja teh družb, moram reči, da vsikdar čitam nejevoljno, kako visoki odstotki se plačujejo za administracijo. (Odobranje.) Seveda je

roko na srce se je zrušila na stol. Popal jo je trepet. Dete v zibeli je jelo jokati. Lovro je stal, zmešan. Slednjič se je zavel, tekkel iskati očeta in pa jel potem starki otirati zaprte oči. Mati je odprla oči na pol ter je pogledala sina tužnim pogledom, grajajočim, da mu je pokalo srce.

„Mati“, vskliknil je na pol glasno in stojé kakor kip od mramorja. „oprostite, ne sodite me krivo. Nisem mogel drugače. Bog mi je priča.“

„Kaj si storil sin? nadaljevala je starka jokaje, „pomagaj nam, sveta porodnica! Ubil se nas vseh. V naši hiši ne bode več blagoslova. Kako lepo sem si! mislila vse to, a sedaj — iz vsega ne bode nič.“

„Ali rotim vas, poslušajte me! Povedati vam hočem...“

Na to sta se prikazala na vratih oče in svak. Oče se je zavzel.

„Ti, Lovro?“

„Jaz sem, oče!“

„Zakaj? V tej obleki? Kje ti je črna obleka?“

res, da je vsa stvar v povojih in če bodo mero-dajni krogi: državni zbor in vlada svojo dolžnost spolnjevati in k zboljšanju silili, se odpravi lahko marsikaj nepotrebnega.

Res je, l. 1893 — samo za to leto so mi številke na razpolago — se je 8886 pohabljenim delavcem izplačala lepa svota 660.907 glđ. in bolniške blagajne so v istem letu izplačale nad 11 milijonov goldinarjev, vsakako svota, katero moramo veliko imenovati, katera je obrisala tisoče solz, marsikje pregnala revščino in tudi marsikateri občini, katera nosi že velike doklade, prizanesla s skrbjo za te nesrečne ljudi. (Odobranje.) Odkritosrčno moram pripoznati, čeravno pripadam politično-konservativni stranki, da bi se jaz ne mogel odtegniti delovanju, katerega cilj ki bil rešitev socialnega vprašanja v veliki meri, in jaz mislim, da morajo ljudski zastopniki na to delati, da se zavarovanje za bolezni in nesrečo vedno bolj razširja in spopolnuje.

Mi pa se poprimemo dela, čeravno je videti tako velikansko, namreč o starostnem zavarovanju, oprezno, jednako kakor se ga je že poprijela Nemčija. Huda so leta, v katerih si je Nemčija pridobila svoje izkušnost; pa kdor zasleduje vse gibanje starostnega zavarovanja v Nemčiji, mora priznati, da se razmere boljšajo od leta do leta. Vse podjetje je v Nemčiji velikansko, in jaz mislim, da bi nam v Avstriji pri naših obrtnih razmerah ne bilo treba segati tako daleč in mi dosežemo marsikaj lepega. Če država svojim ljudem zagotovi starostno preskrbljevanje pod imenom pokojnina — in vendar je na tisoče državnih služabnikov tudi pri železnicah, kjer je v zadnjem času, ko je bil Bilinski predsednik železnic, tisoče železničnih služabnikov zadobilo starostno zavarovanje — če n. pr. družbe, zasebne železnice, da še celó zasebne tovarne tako ravna — v izgled povem le brnske tovarne, katere so napravile družbo in so že izplačale stotisoče, da, milijone starostne oskrbnine in bolniških denarjev, — če je to mogoče, potem je vsakemu, ki ima resno voljo, mogoče pomagati k rešenju tega vprašanja, in jaz mislim, če zbornica in vlada spolnita svojo dolžnost, potem ne stojimo pred nepremagljivim delom, ampak je dovršimo; s tem bo pa tudi olajšano vse breme, ki je donese mestom domovinski zakon. (Odobranje.) (Zvršetek pride.)

„Pustil sem jo v semenišču.“

„Mar so te zapodili?“

„Odšel sem iz lastne volje.“

„Neumne volje. A zakaj?“

„Bil sem nesrečen. Nisem rojen za sveti poklic duhovnika.“

„Nesrečen? A kaka sreča te čaka sedaj? Zakaj si?“

„Svet mi da sreče. Učil sem se marsikaj.“

„Morda hočeš čez morje, v Ameriko?“

„Ne mislim.“

„Ali kam pa?“

„Ostanem med svojimi.“

„Pri nas? Ne. Brez dela ni jela. A pri nas je dela le s plugom in motiko.“

„Ne mislim, da bi se hranil vašim znojem. Povrnem se v mesto. Najdem pomoči. A vsaj za prvi čas dajte mi zavetišča.“

„Ne dam ti ga. Pojdi, kamor ti je drago.“

„Tast“, utaknil se je Lovrin svak, „ne pre-naglite se. Poslušajte ga vsaj, Bog ve, kaj je.“

(Pride še.)

PODLISTEK.

19

Prijatelj Lovro.

Črtica po resnici. — Spisal August Šenoa. Prevol C—5.

Lovro je nadaljeval potovanje hitrim korakem. Slednjič je zagledal rojstni si kraj, opazil hišo očetovo. Teško mu je bilo, kakor da mu je iti v ledeno strmino. Prišel je bliže. A, da bi bila ta hiša oddaljena vsaj še sto milj! Zastonj. Mejpotoma je srečaval kmete iz svoje vasi. Ljudje so postajali in gledali začujeni. Kako da ima mlad duhovnik posvetno obleko? Ali je kaj zakrivil, da so ga odpravili? Bog ve. Došel je pred hišo. Na dvorišču ni bilo nikogar. Ljudje so bili najbrže na polju na delu. Stopil je pod streho. Vrata so bila na pol priprta. V sobi je sedela starka. Predla je iz zibala dete. Lovro je postal, potem vstopil. Starka je privzdignila glavo.

„Za rane božje!“ vskliknila je, prebrniviši kolovrat, „sin! sin! Kaj je s tabo? Pritisniviši

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 23. oktobra 1895.

Državni zbor. Proračunski odsek poslanske zbornice je rešil predlogo o uravnavi aktivitetnih plačil profesorjev na visokiholah. Minister Gautsch je prijavil, da skoro predloži zbornici zakonski načrt o uravnavi plač adjunktom in asistentom.

Na to se je nadaljevala razprava o proračunu. O poglavju „Pristaniška in pomorsko-zdravstvena služba“ je trgovinski minister izrazil željo, da bi skoro razpravljali o vladni predlogi za uravnanje pristaniških pristojbin, ter je povdaril, da mora ta zakon v obeh polovicah države hkrati stopiti v veljavo. Trgovinski minister je povdaril, kako ugodno uplivajo na trgovinsko mornarico povišani izdatki. Tekom leta se je pomnožila trgovska mornarica za 14 parnikov z 18 tonelami. Boljšanje da je splošno, toliko kvantitativno kolikor kvalitativno. Po zvezi Trsta z Severno Ameriko, zasnovani leta 1893, so se že zboljšale šanse za izvoz iz Avstrije v Ameriko.

Volilno gibanje na Ogerskem. „Doli Kossuth!“ Fran Kossuth, zastopnik okraja Tapolca, hotel je včeraj razviti pred svojimi volilci svoj politični program. Ljudska stranka, doznavaš namero Kossuthovo, pričakovala ga je v velikem številu. Komaj je dospel Kossuth v trg, vsprejela ga je množica žvižganjem in klici: „Doli Kossuth!“ „Nočemo Kossuthovih idej!“ — „Ljubljenc“ naroda madjarskega je bil presenečen na takem vsprejemu. Stopil je na stol in je čakal mahaje z rokama, da se je nekoliko polegel hrup, potem je jel kričati: „Malopridneži! (Lepe naslove dajó na Madjarskem poslanci svojim volilec! Ali pa je to le izjema pri Košutu? Stavec.) Moj oče (Evo ga, je že tu, očetov sin! Stavec.) vam je preskrbel volilno pravo in vi se sedaj usojati skruniti njegov spomin s kričanjem „Doli Kossuth!“ Kdor tako kriči, more biti le izdajalec domovine.“ — Kossuth se je zatem takoj odpeljal iz Tapolca, odklonivši kandidature za ta okraj. Ko je Košut odšel, pričel je krvav pretep med njegovimi pristaši in klerikalno stranko. Še-le orožnikom se je posrečilo velikim naporom, da so napravili red. Umevno je, da je marsikdo odnesel iz pretepa krvavo glavo in razbite ude.

V Alsó-Lendva so nastali hudi izgredi, provzročeni od nezavisne stranke. V vsej naglici so merali poslati na lice mesta bataljon vojakov. Le-ti so za silo napravili mir, toda bati se je še hujšega.

V „Obzoru“ čitamo nastopno statistiko žrtev volilnega gibanja na Ogerskem: 1.) V Kubini sti prebodeni dve slovaški ženi; 2.) v šopronjski županiji (Nemci in Hrvati) je ubit en kmet, 1 načelnik je smrtno ranjen. 3.) V Kečkemetu so orožniki udarjali z golo sabljo in so zaprli mnogo opozicijskih; 11 oseb ranjenih, bolj ali manj; 4.) V Banjski Bistrici so orožniki ubili tri osebe, 16 je težko ranjenih; 5.) V Neusolu velika bitka (bulletin še ni izdan); 6.) V Erdokózu so orožniki streljali na kmete, ubita jedna oseba; 7.) V Brezovici so orožniki ubili 4 seljake, 14 njih pa močno ranili. Ukupno število žrtev do 20. t. m.: 11 mrtvih, a 53 težko ranjenih. (Poročilo se boče nadaljevalo).

Čehi zoper Ogersko. V včerajnji seji mestnega zastopa praškega so razpravljali o predlogu, da se uvede deželna pristojbina za uvažanje moke iz Ogerske na Češko. Razprava da je bila jako živahna, ker se je oglasilo mnogo govornikov. O izhodu razprave ne govori dotično poročilo.

O poroki italijanskega kraljeviča. Navdušenje, ki je zavladalo v Rimu o vsprejemu princa Viktorja Emanuela in princese Jelene in črnogorskega vladarja, ni se poleglo niti popoldne. Po vsem mestu je bilo živahno vrvenje, kajti k slavnostim je prihitelo v Rim na tisoče in tisoče tujcev. — „Corso“ je izpal jako sijajno. Množica je posebno občudovala vozove kralja in kraljice, pozdravlja je navdušenimi klici člene dinastije Savoia. Zaročenca, knez Nikola in drugi črnogorski knezi niso šli z doma, ker so bili utrujeni. — Tudi princesa Jelena je bila utrujena vsled vožnje in duševne razburjenosti. To je bilo opaziti na obedu. Princesa je govorila jako malo. Zvečer so bile sijajno razsvitljene ulice in trgi v bližini kvirinala.

Korespondenčni urad javlja: Vsi časopisi pozdravljajo presrečnimi članki princeso Jeleno. Mnogo odličnjakov je oddalo v kraljevski palači

svoje vizitnice, hoté izraziti s tem svoj poklon knezu Nikoli.

Kraljevska dvojica je odposlala presrečno brjavko kneginji Mileni na Cetinje.

Knez črnogorski je podelil kralju Umberto veliki kordon Danilovega reda in razne dekoracije častnikom dvora princa Neapeljskega. Kralj je odlikoval črnogorske ministre italijanskimi redi. — Zvečer so se udeležili obeda v obitelji princa italijanski in črnogorski.

Različne vesti.

Shod na Proseku. Jutri se boče nadaljeval shod pol. društva na Proseku in sicer v Mankočevi hiši (na Devinščini). Minole nedelje je vskliknil neki govornik v veseli družbi, da najboljši zaveznik naš je slavní magistrat — nehoté seveda. Mi pridodajemo tema, da v tem zmislu so vsi nasprotniki naši zavezniki, kajti kar kupičijo nam dokaze, da je vse res, kar trdimo mi žalostnega o položaju mestnih in okoličanskih Slovencev. Resolucijo za okrajno glavarstvo skoro da ne bi bilo treba utemeljevati, kajti najboljšé utemeljevanje je bil pravo za pravo razpuščení shod. Tako kričeče utemeljenje je tudi poročilo, ki je priobčujemo danes na drugem mestu o pravdi med g. drom. Gregorinom in mestnim magistratom. Tudi iz te pravde uprav kriči potreba osnutja okrajnega glavarstva za okolico. Da se odpomore tej krvavi potrebi, v ta namen se predloži jutrnjemu shodu na Proseku — kakor glavna točka — primerna resolucija. Že radi te točke je želeli obilne udeležbe od vseh strani, da pride do impozantne in soglasne manifestacije. Shod se prične ob 3. uri popoldne.

O razpuščenem shodu na Proseku nam pišejo od odlične strani: Gospod urednik! V svojem poročilu o javnem shodu na Proseku ste prav primerno označili postopanje zastopnika mestnega magistrata.

Na vsaki način pa se mora postopanje tega zastopnika smatrati očevidno nasprotnim zakonu in dotičnim predpisom. Da se sličnim dogodkom stori konec enkrat za vselej, mora društvo „Edinost“ storiti potrebne korake, da se stvar nemudoma donese na znanje tukajšnjemu namestništvu in ministerstvu na Dunaju. Ob enem se mora naprositi slav. vlado, da bi se na sličnih shodih v prihodnje dajala zastopati po svojih lastnih in nepo magistratnih organih. — Kajti, dasi mirni kakor smo, vendar ne moremo in tudi nismo dolžni garantirati, da bi tudi drugi pot ne prišlo do opravičene reakcije.

Gospodu predsedniku pa polagamo na srce, da v prihodnje ne bi jemal na znanje legitimacije od strani zastopnika magistrata, ako ni bila podana v slovenskem jeziku, ker ni dolžan razumeti neslovensko legitimacije.

Italijansko časopisje in shod na Proseku. V političnih borbah se ne dogajajo čudeži in tako se ni dogodil tudi ta čudež, da ne bi bilo italijansko časopisje lagalo in zavijalo stvarij z ozirom na razpuščení shod političnega društva „Edinost“ na Proseku. Poročilo g. poslanca Goriupa smo priobčili mi od besede do besede, a vsakdo nam pripozna, da je bilo mirno, trezno in stvarno. Lažnjivi „Piccolo“ pa je podtaknil g. Goriupa, da je rekel: kako postopa žnjimi krivična in pogubljiva občinska administracija; da je obdolžil vseh 50 italijanskih poslancev, da na vsako prošnjo okoličanskih zastopnikov odgovarjajo kričanjem in grožnjami in da mu je zažugal zastopnik magistrata, da razpusti shod, ako ne boče govoril zmerneje.

To vse je laž, ki jo je izkuhal „Piccolo“, da bi opravičil postopanje gosp. Vidussa in da bi ga tako izvlekel iz zagate, v kojoj se zašel po svojem postopanju, oziroma po nepoznanju predpisov, veljavnih za vladne zastopnike na javnih shodih. „Piccolo“ je lagal in zato je moral priobčiti temeljit popravek gosp. Goriupa, iz katerega popravka je razvidno, da je rekel le to, da so vsi italijanski poslanci, na desni in na levi, popolnoma jednaki, kadar gre za narodne pravice okoličanov in da vsaki predlog okoličanov spremlja občinstvo na galeriji krikom in nespodobnostmi.

To je rekel g. Goriup in to je — res! „Piccolo“ pravi sicer, da je oni popravek le zato priobčil, ker je moral, a da se že dokaže na kompetentnem mestu, kako da je bilo. Ako prav razu-

memo te besede, hočejo gospodje postopati zoper to ali ono osebo. Mi se smejemo. Ako gospodi toliko ugajajo — blamaže, le korajžno in pa dober tek! Naši možje so na uslugo, ker imajo navado dobro premisliti, kar govore, in toliko možtva in poštenja, da so vsikdar pripravljeni tudi zagovarjati, kar so govorili. To naj vzamejo na znanje „Il Piccolo“ in njegovi zaplečniki!

„Indipendente“ je prijel stvar od druge strani. Najprvo je primerno pohvalil g. Vidusso na njega „energiji“, katero je nastopil zoper „hujskače in razgrajače“ — pri čemer pa je kolikor toliko interesantna govorica, da je proseškega poročevalca „Indipendentejevega“ iskati v osebi g. — Vidussa. Potem je govoril o velikih izgredih po shodu (katerih seveda — ni bilo, kar sledi že iz tega, da niti „Piccolo“ ne ve ničesar o takih izgredih, mi pa seveda tudi ne, dasi smo bili ves čas na Proseku do pozno v noč) in prihaja lepo do zaključka, da na Proseku je premalo — orožnikov! Kdo ne bi razumel tega migljaja, kakoršnega je zmožna le taka „liberalna“ duša, kakoršen je „Indipendente“?

Mi smo dokazali že ob vsaki priliki — smo dokazali lani na Martelančevi slavnosti — katero je mestna oblast tudi prepovedala iz ozirov na „jajni mir in red“ — smo dokazali na vseh naših veseliceh v mestu, smo dokazali letos dvakrat v Devinu in smo dokazali nedavno v sv. Križu, da nismo izgredniki in da sami znamo vzdržavati red. Dasi je bilo na vseh teh naših slavnostih na stotine in tudi na tisoče ljudi, vendar niso imeli orožniki nikjer povoda, da bi morali napravljati mir. Po vsej pravici moramo torej tisto povdarjanje „Indipendenteja“, o potrebi še večega števila orožnikov na naših tleh, zavrniti najodločneje kakor zlobno insinucijo. Mi ljubimo svobodo, mi vemo ceniti svobodo, zato pa tudi ne zlorabljamó svobode, kakor se ista zlorablja na najdrznejši način na izvestnih laških slavnostih... Koper in Piran, Poreč in Trident, Vižinada in Višnjan bi nam mogli zapeti zanimivo pesmico o potrebi — orožnikov. Torej le previdno gospoda o tem predmetu, kajti kdor biva v hiši od stekla, naj nikar ne meče kamenja okolo sebe!

Od „Indipendenteja“ do „Neue Freie Presse“ ni velik skok. Tudi ta list je govoril o proseškem dogodku v zmislu — naših laških glasil. Sosebno je vedno povdarjal besedo „Regierungsvertreter“ da bi vzbudil domnevanje, kakor da je bil na Proseku poseben organ vlade, s katerim so se prepirali ti zlobni Slovenci. Zastopnik magistrata je sicer tudi zastopnik vlade, toda le v prenešenem delokrogu. S posebnim organom vlade — nje lastnim in ne „prenešenim“ — bi najbrže ne bili prišli v tako navskrižje, ker isti gotovo ne bi se bil vedel tako, kakor — se je vedel g. Vidusso.

Proseški dogodek je najboljši argument za našo zahtevo: dajte nam okrajno glavarstvo!

Imenovanje. Carinarski oficijal Bohuslav Krystufek v Trstu je imenovan oficijalom glavnega carinskega urada na Dunaju.

Po dolgi pravdi — milost! V zimi leta 1895. naložil je tržaški magistrat dru. Gustavu Gregorinu, kakor starostu „Tržaškega Sokola“, globo 5 gl., ker nekega dne ni bil dal očistiti sneg pred društveno telovadnico. Zoper to razzodbo se je pritožil starosta pravočasno: ker mu je bila ista dostavljena v italijanskem mestu v slovenskem jeziku — kateri poslednji je poslovni jezik društva „Sokol“ in ki je tudi od vseh državnih uradov pripoznan kakor deželni jezik v Trstu — in v drugo se je pritožil tudi v meritornem oziru. Na to pritožbo je prejel v juliju istega leta od visokega namestništva razzodbo zopet v italijanskem jeziku. V kolikor je bilo dru. Gregorinu prijavljeno od slavnega magistrata, se ta namestništvna naredba ni ni z jedno besedico dotaknila jezikovnega vprašanja.

Dr. Gregorin je v mesecu septembru 1895. leta vrnil slavnemu magistratu to namestništvno razzodbo kolikor tudi magistratni dopis, s katerim mu je bila priobčena ista, seveda s prošnjo, da se mu odlok dostavi v slovenskem jeziku, ali pa naj se ta prošnja predloži namestništvu kakor pritožba.

To prošnjo, oziroma pritožbo je sl. magistrat odbil jednostavno — z utemeljenjem, da uradni jezik tržaškega magistrata je italijanski — in niti predložil je ni namestništvu.

Zoper ta zadnji odlok se je pritožil dr. Gregorin naravnost na namestništvo in sicer dne 7. oktobra 1895., prošé, da isto naloži slavnemu magistratu, da mu v slovenskem jeziku dostavi poprej omenjeno razsodbo namestništva.

Ta zadnja pritožba se je rešila še-le sedaj. Pač pa je slavni magistrat že v oktobru 1895. leta zažugal dru. Gregorinu z ru-bežnijo premakljini, ako do 15. oktobra ne plača globe. Zoper to zažuganje eksekucije pritožil se je dr. Gregorin dne 14. oktobra 1895. naravnost na namestništvo. V tej pritožbi je izvajal, da slavni magistrat ni hotel predložiti namestništvu njegove prejšnje pritožbe, da je isto pritožbo rešil samo v italijanskem jeziku mesto v slovenskem, da se je proti zavračajočemu odloku magistrata pritožil na namestništvo, da torej odlok slavnega magistrata, s katerim mu je ta poslednji prijavil odločbo namestništva, še ne more biti pravokrepna. Zajedno se je pritožil še, da mu je bil v italijanskem jeziku izdan oni odlok, s katerim mu je slavni magistrat zagrozil z eksekucijo, ter je zaprosil, naj se ustavi zažugana eksekucija in naj se naloži mestnemu magistratu, da vse v tej stvari izišle spise izda v slovenskem jeziku.

Na to pritožbo je imel dr. Gregorin mir do 7. novembra 1895. Tega dne pa se mu je predstavil magistratni sluga, da izvrši zažugano eksekucijo s tem, da mu zapleni jedno uro in dve sliki. Dr. Gregorin je protestoval, sklicujé se na to, da se je pritožil na c. kr. namestništvo. A sluga je izjavil, da ima nalog izvršiti eksekucijo, kar je tudi storil.

Zoper to postopanje se je dr. Gregorin zopet pritožil dne 14. novembra 1895. naravnost na vis. namestništvo s prošnjo, da isto blagovoli uničiti započeto eksekucijo. V tej ulogi je navel tudi, da mu je znano iz lista „Il Piccolo“, da je c. kr. namestništvo dalo magistratu nalog, da mora namestništvu razsodbo dostaviti dru. Gregorinu v slovenskem jeziku, ter da je slavni magistrat, ako je to res, zakrivil očitno nepokorščino zoper višo državno oblast, ne hoté storiti, kar mu je naložila ista. V tej ulogi se je dr. Gregorin pritožil tudi radi tega, ker italijanski listi zvedo tudi za odločbe v privatnih stvareh, dočim se interesovani stranki ne priobčijo. Pritožitelj je zahteval stroge preiskave, kdo je zakrivil to. Povdarjal je slednjič, da razsodba namestništva zanj še ni pravokrepna in zahteval, da se mu ta razsodba izda v slovenskem jeziku.

Na vse te pritožbe je dr. Gregorin prejel odlok magistrata — zopet v italijanskem jeziku —, s katerim mu isti javlja, da je namestništvo izreklo glasom odločbe od dne 23. novembra 1895., da po njem (dru. Gregorinu) navedeni vzroki niso taki, da bi mogli ustaviti eksekucijo in posledice pravokrepne razsodbe od dne 17. aprila 1895. Na vse pritožbe torej, da se ustavi eksekucija, in da se mu spisi izdajo v slovenskem jeziku, je dobil ta lakonični odgovor. O kaki rešitvi v jeziku v nem pogledu ni bilo ne duha ne sluha.

Visoko namestništvo je bilo sicer — glasom „Piccola“ — naložilo magistratu, naj v slovenskem jeziku izda vprašavno razsodbo, ali videti je, da ni imelo nikakega sredstva, da bi bilo v to prisililo magistrat.

Slavni magistrat je zažugal dru. Gregorinu s prenosom zarubljenih stvari.

Da se reši iz tega kolobarja — pravi circulus vitiosus — odposlal je dr. Gregorin dne 29. decembra 1895. pritožbo na ministerstvo za notranje stvari, v kateri je natančno opisal vso to borbo z slavnim magistratom.

In sedaj, v mesecu oktobru 1896., je dobil dr. Gregorin od magistrata obvestilo — zopet v italijanskem jeziku! —, s katerim mu isti javlja, da je ministerstvo ugodilo pritožbi ter da je naložilo namestništvu, naj še enkrat razsodi v stvari. Namestništvo pa je sedaj, po skoro dveletni borbi, razsodilo tako-le, da se dru. Gregorinu opusti ona kazen 5 gl., ker je prestopok malenkosten in ker stvar že tako dolgo traja.

Nam ni do tega, da bi se spuščali v razgovor o veljavnosti teh dveh razlogov, to prepuščamo juristom. K večemu bi bilo povdariti, da za dra. Gregorina vsa stvar ni bila malenkostna, kajti delo, ki je je imel s tem, reprezentuje — ako je cenimo po najnižem advokatskem tarifu — najmanje 100 gl.

No, gosp. doktor je menda vendar-le vesel, da po tolikih borbah dobi povrnjenih onih 5 gl., katere je moral plačati, da-si dotična razsodba še ni bila pravokrepna. Zadovoljen pa ni — in znjim ne mi in gotovo tudi naši čitatelji niso zadovoljni — s tem, da v zadnjem obvestilu slavnega magistrata zopet ni govora o glavnem vprašanju, okolo katerega se je pravo za pravo sukal ves prepir, o jezikovnem vprašanju. Vzlic konečni milostni razsodbi vendar še sedaj ne vemo, kako sodi vlada o tem vprašanju?! Ker si pa tolikih pritožbah ne moremo misliti, da bi bilo visoko ministerstvo oziroma namestništvo kar prezrlo to načelno važno stran vsega tega prepira in si moramo misliti marveč, da je pritrdilo, ali magistratu ali dru. Gregorinu, pooblaščenim smo do izjave, da se nemudoma storé potrebni koraki, da pride do jasnosti tudi na to stran.

Gosp. dr. Gregorin vsprejme sicer rad onih že vplačanih 5 gl., ali gledé na jezikovno vprašanje vendar ne more odnehati, ker gre tu za veliko v zakonih zajamčeno — pravo!

Italija ostavi trozvezo? Iz Budimpešte došla je ta-le senzacionalna vest: Z Dunaja tukajšnjim listom prišedša poročila pravijo, da nekateri dunajski politiški krogi trdé z vso odločnostjo, da odpové Italija pogodbo, ki jo veže na Avstrijo in Nemčijo, še predno poteče ista. Kralj Umberto da je že pisal lastnoročno pismo cesarjema Franu Josipu in Viljelmu, da ga silijo k temu koraku važni vzroki notranje in zunanje politike.

Nekateri časopisi komentujejo ta razkritja na različne načine, večina pa jih ne veruje, vsaj za sedaj še ne. Ako pa bi se res dogodilo kaj takega — pravijo ona poročila — potem je gotovo, da tudi Nemčija ostavi Avstrijo, in se pridruži Angleški. A kje naj si Avstrija išče zaveznikov? Za to jej ni treba skrbeti mnogo — tam, kjer jih lahko najde, v oni državi, ki še nikoli ni križala meča z našo državo. Dal Bog, da pride tako — da pride naša vnanja politika v tir, ki nas dovede do najboljših odnošajev z Rusijo. Potem se nam ni bati za naše interese na Vstoku.

Na plesni venček „Tržaškega Sokola“ opozarjamo še enkrat vse rodoljube in prijatelje tega zares agilnega in vse podpore vrednega društva. Venček so bode vršil jutri zvečer v telovadnici in se prične ob 8. uri. Na svidenje torej v telovadnici „Sokolovi“, da dostojno zasnujemo zimsko sezono društvenega življenja!

Zatožen železniški minister. O tožbi, ko je, kakor smo sporočili, naperil urednik lista „Der Eisenbaner“ zoper ministra železnic viteza Guttenberga, poročajo iz Sternberga na Moravskem: Generalno državno pravdnništvo zahteva, da mu okrajno sodišče izroči spise pravde zoper ministra viteza Guttenberga. Bržkone nameruje generalno državno pravdnništvo uložiti pritožbo ničnosti zoper razsodbo okrožnega sodišča v Olomucu, ki je bilo proglasilo okrajno sodišče v Sternbergu nekompetentno o tej stvari.

Porotno zasedanje v Rovinju prične na tamšnjem okrožnem sodišču dné 14. decembra t. l. Predsednikom razpravam je določen predsednik okrožnega sodišča v Rovinju, dr. Anton Tušar, njegovima namestnikoma pa deželnega sodišča svetovalca Avgust Jakopig in Rikard Zörrer.

Iz dutovljanske občine nam pišejo: V 125. številki cenjene „Edinosti“ od dné 17. oktobra je čitati, da nove orglje ne ugajajo Dutovljancem. To je krivo.

Nove orglje je napravil dobro znani mojster, gosp. Fran Goršič iz Ljubljane in sicer po prizadevanju sedanjega starešinstva, posebno pa hvalevrednega župana sedanjega, gosp. J. Vrabca. Orglje imajo 10 spremenov in so milodoneče. Gosp. župan se je držal gesla „svoji k svojim“ in zato se je obrnil do slovenskega mojstra. Da pa nekaternikom ne bodo ugajale orglje, to smo vedeli že v naprej, ker je tudi pri nas ljudij, ki iščejo razpora med ljudstvom.

Čast in hvale moramo izreči tudi našemu učitelju, ki se je potrudil za lepo petje, kakoršnega smo popred jako pogrešali. Tudi na tem gre hvale našemu gospodu učitelju, da je oživel zopet naše bralno društvo. Čast komur čast!

„Pevski dom“. „On po Tebi hrepeni, Oj slovenska pesem Ti!“ — I. Stritar.

Slovenec rad poje. Petje čujemo med pre-

prostim kmetskim ljudstvom, kakor med izobraženim občinstvom po mestih in trgih. Najboljši dokaz za to so razna pevska društva, katerih dobiš dosti povsodi, koder prebivajo Slovenci. Najlepše in najumetneje pa se goji slovenska pesem v središču Slovenije, v beli Ljubljani že dolgo vrsto let in to negovanje slovenske pesmi, zlasti narodne, povspelo se je sčasoma tako visoko, da je dosegla slovenska pesem nedavno pravi triumf na cesarskem Dunaju. „Glabena Matica“, to naše pevsko društvo par excellence, zabeležilo si je tačas v svojo kroniko najlepše dneve svoje. Poleg baš imenovanega zavoda pa imamo tukaj še druga društva, katera se tudi temeljito bavijo s poučevanjem petja in katerih nastopi na raznih koncertih in veselicah dobivajo občnega priznanja.

„Glabena Matica“ si je zgradila svoj dom v Gospodskih ulicah, a druga pevska društva niso bila še tako srečna do sedaj, da bi si mogla ali posamezno ali skupno postaviti poslopje, katero bi imenovala svojo lastno hišo, svoj „pevski dom“. Ni nova ta misel, spojiti razna obstoječa slovenska pevska društva v nekako celoto s tem, da bi prebivale pod jedno in isto njim lastno streho ter bi prirejale včasih posamezno, včasih skupno koncerte, razne veselice itd. Dozorevala je v teku časa in sedaj je dozorela.

Minolo nedeljo se je v Ljubljani v mali veseli družbi storil sklep začeti pobirati doneske za zgradbo takega „Pevskega doma“. Sklep se je začel tudi takoj praktično izvajati in nabrala se je tisti večer že neka svota v ta namen kakor tudi se objavila podpora od mnogoterih strani, ker je bila v obče odobravana sprožena misel. Ustanovil se je tudi takoj provizoričen odbor.

Torej „Pevski dom“! On bodi zavetišče našim pevskim društvom, tam se neguj slovenska umetna in narodna pesem, tam bodi prostor za veselice teh društev, tam bodi pa tudi v zadostni meri skrbjeno za čitanje in za okrepčavo telesa. V „Pevskem domu“ zbirali se bodo pevci o vsaki priliki, kajti on bodi jim dom v pravem pomenu besede.

To so kratke osnovne misli o tem novem podjetju, o katerem Vam povemo več, ko bodemo čuli, kaj poredkó k temu razni slovenski listi.

V Ljubljani, dne 22. okt. 1896. —č.

Rojanski župnik pred sodiščem. (Zvršetek.)

Priča Marija Solšak, babica, pripoveduje tako-le:

Obvestila sem gosp. župnika, da se bode krstilo otroka gosp. Slavika. Našla sem župnika v zakristiji skupaj z gosp. kapelanom. Gosp. župnik je prašal: „Ste pripravljeni?“; na moj odgovor: „da!“ oglasil se je gosp. kapelan z besedami: „Je neki moj prijatelj“. A župnik na to: „Dobro, ravno zato, ker je Vaš prijatelj, pojdem krstit jaz!“ Ko se je gosp. župnik oblekel ter pripravljal, da pojde na krst, rekel je še v zakristiji v slovenskem jeziku: „B o m o v i d e l i, č e m e z a p o d e l!“

Na to se je vršil krst in po dovršenem opravilu smo se podali s župnikom vsi, razun dekleta Kavčič, ki je ostalo v cerkvi, v zakristijo, da se zapiše krst v krstno knjigo.

Gosp. župnik je zapisal krstna imena na košček papirja.

Oddaljila sem se na to takoj ter se približala Kavčičevi, ki je čakala v cerkvi, da pridejo iz zakristije tudi drugi gospodje.

Prišedši g. župnik blizo mene, dočim so drugi gospodje že prej odšli iz cerkve, rekel je proti meni doslovno: „La pensi, che figure!“

Te besede niso napravile na-me nobenega slabega utisa ter sem odgovorila: „Potrpitate!“

Nisem slišala izraza „figure porche“ ter ni mogoče, da bi bil rekel gosp. župnik „conosco ste figure porche“; morala bi jih bila čuti, ker je gosp. župnik šel prav blizo mimo mene.

Dr. Gregorin proti priči: Kaj ste si vendar mislila, ko ste čula besedo „figure“?

Priča: Nič slabega, figura je karsibodi n. pr. ruta, ali podoba (quadro).

Dr. Gregorin: Saj vendar nista tožitelja „podebi“?!

Dr. Abram: Gospod župnik je trdil, da bi bil izrekel vprašavne besede pred krstom, a priča Solšak je trdila, da jih je izrekel po krstu. Prosim, da se to konstatira na zapisnik, ker je mogoče da me je gosp. župnik celó dvakrat razžalil, enkrat pred krstom, a drugikrat po krstu.

Župnik Jurica: Ne, meni se zdi, da je to bilo pred krstom.

Priča Solšak: Bilo je po krstu, gosp. župnik.

Župnik Jurica: Torej sem se zmotil.

Na to je bila zaslišana priča Antonija Kavčič ter je na dotična prašanja odgovarjala tako-le:

Nesla sem otroka gosp. Slavika na krst. Po krstu sem ostala v cerkvi (v klopi) sama z otrokom. Babica je šla v zakristijo z očetom in bôfom. Iz zakristije je prišla babica k meni, a kmalo potem je prišel iz zakristije tudi gosp. župnik ter šel mimo naju po cerkvi na drugi krst. Ko je šel mimo naju, izrazil se je: „Le conosso ste figure porche!“

Jaz sem dobro slišala te besede. Drugi gospodje so takrat že šli ven iz cerkve.

Sodnik: A babica Solšak je izpovedala, da je rekel gosp. župnik le: „La pensi, che figure!“

Priča: Jaz sem dobro slišala in razumela besede: „Le conosso ste figure porche“ ter dostavljam še, da mi je babica domogredé na potu, ko sem poprašala, je li čula, kako se je izrazil gosp. župnik, rekla, da ne smem tega povedati in to z besedami: „Bog vari povedati!“

Dr. Gregorin proti priči: Je-li res, da se je grozil gosp. župnik, ko je zvedel o ovadbi, proti dekletoma Mariji Majcen in Mariji Ogrizek iz Rojana, da spodi vas iz ceciljanske družbe, a vašega očeta, ki vlačí mehe v rojanski cerkvi, iz te službe?

Priča: Res je!

Dr. Gregorin: In zakaj mislite, da se je tako izrazil?

Priča: Ker sem povedala, kar je govoril.

Župnik na dotična prašanja:

Stvar je bila taka. Od odvetnika dra. Gregorina navedeni dekleti prišli sti k meni, da je vpišem v ceciljansko društvo. Jaz sem odgovoril dekletoma, da tega ne morem storiti, ker še nisem gospodar društva. Ko pa postanem gospodar tega društva, v katero svrhu sem že napravil potrebne korake pri škofijskem ordinarijatu, bode vse drugače ter najprej izpodim iz društva pričo Kavčič, ki je lažnjivka in ki me obrekuje, in ravno tako odpustim iz službe nje očeta. Meni je dolžnost, da skrbim za moralnost deklet.

Dr. Gregorin proti sodniku: Prosim, da se konstatira v zapisniku ta izjava gosp. župnika, in posebno naj se konstatira, da je gosp. župnik imenoval pričo „lažnjivko“.

Jurica: Prosim, jaz nisem rekel, da je priča lažnjivka, nego le, da se je lagala.

Dr. Gregorin: To je sicer vse eno, a moram še enkrat konstatirati, da ste ravnokar izustili besedo lažnjivka (bugiarda). Sicer pa ne morem razumeti, kaj ima v tej stvari opraviti oče dekleta, da hočete odpustiti njega iz službe. Ali ne razumete, da bi se tako vaše postopanje dalo morda kvalificirati na Vam neprijeten način?!

Jurica: Jaz sem gospodar storiti kar hočem, sprejeti koga v službo, ali pa odpustiti ga; s tem pa hočem dati lekcijo dekletu.

Dr. Gregorin: Da, da, vi ste gospodar storiti, kar se vam ljubi, ali vendar to postopanje se mi ne zdi pravilno; vsaj jaz bi v vašem slučaju tega ne storil ter bi nikakor ne hotel kazati se maščevalnega.

Jurica s patosom: Jaz, maščevalen?

V tem trenutku je hotel sodnik završiti dokazno postopanje, a dr. Gregorin je zahteval, da se stvar razjasni, naj se zasliši še priča Ivan Palčič, cerkovnik, ki je v kritičnem momentu šel s župnikom na krst.

Jurica: Mislim, da sem bil sam isti trenotek ter da ni bilo cerkovnika z mano; ne spominjam se pa na to ter se ne protivim, da se zasliši še ta svetok.

Sodnik je prenesel na to obravnavo za zaslišanje nove priče, a g. župnik je patosom vskliknil pred odhodom: Iddio farà trionfare l'innocenza! (Bog podeli zmago nedolžnosti!) Razpravi so prisustvovali nekoli uradniki kazenske Preture in — reporter „Piccolov“, s katerim se je župnik po obravnavi prijazno razgovarjal na hodniku.

Prihodnja obravnavo bode v ponedeljek 26. t. m. ob 11. uri predpoludne.

Tržaški umetnik Rendić na Cetinju. Iz črnogorske prestolnice javljajo: Kipar Rendić iz Trsta mudil se je poslednji čas na Cetinju, da naslika podobo princeze Jelene v pastelu. Svoje delo je izročil te dni. Čuje se, da se je črnogorski dvor izjavil zelo pohvalno o umetniški dovršenosti, ki se kaže na tej podobi. Umetnika obsipajo vsakovrstnimi odlikovanji.

Knjižnica za mladino. Šele dve leti izhaja ta „knjižnica“, a že je prinesla slovenski mladini lepo vrsto jako primernih spisov; veliko je vredno tudi to, da so vsi snopiči trdno vezani. — Ali dasi je cena bogatelno nizka — le 20 kr. za vsak snopič s poštnino vred, — vendar je letos komaj 500 naročnikov; ako se do konca leta števílo ne pomnoži, bo znašal deficit okoli 1400 glđ. Pri tolikem deficitu pa podjetnik ne bo mogel iti dalje in „Knjižnica za mladino“ s koncem decembra preneha izhajati.

Na slovenskem učiteljstvu in rodoljubnem občinstvu je zdaj vrsta, da priskočita na pomoč temu velevažnemu podjetju. Proti koncu leta delajo županstva proračune, a v njih naj ima tudi „Knjižnica za mladino“ primerno mesto. Ob sklepanju bilanc pri naših posojilnicah naj se rodoljubi spomnijo mladine svojega kraja s tem, da naroče na račun posojilnice vsaj vsakemu razredu po en letnik. Na tak način dosežemo obojni namen, t. j. „Knjižnica za mladino“ pride v roke slovenski mladini in obstanek jej bo zagotovljen. — Prosimo, da bi gg. učitelji in drugi rodoljubi uvaževali te naše besede.

Katarina Vélika na Dnjepru.

(1787. leta.)

(Ruski epikal G. P. Danilevski; proločil Al. Benkovič.)
(Zvršetek.)

V Bahčisaraju je Katarina pisala Potemkinu te-le stihé:

„Ležala je večor v besédké hanskój

V sredině busurman i véri musulmanskoj.

O, božji čudesa! iz predkov kto mojih

Spokojen počival ot ord i hanov jih?“

O Krimu, kjer se je carica radovala mladega sevastopolskega ladijevja skozi okna dvorca v Inkermanu, se je izrazila Katarina: „Imenitna odkritja; predniki bi jih bili plačali drago“.

Vračajoča se s Krima je videla carica pri Poltavi doslej nezaslišane in nevidene manevre, pri katerih se je spretno predstavljal uzoren boj Rusov in Švedov. In ti manevri so bili prirejani po navodilu starega Halajide. Sicer se ni mogel spominjati, kako so bili razvrščeni deli vojak in kako se je boj vršil, zato pa je z neverjetno jasnostjo pomnil posamezne črte krvave bitke in — kar je najbolj važno — mogel je povedati, kje je stal, kje je skakal in kje veleva tisti čas car. „Tukaj je gledal na Švede! Tukaj je dirjal k topovom! A tam je sovražnika popolnoma pognal s polja! Mi pa smo drli za njim.“

Borovikovski pa se je odlikoval na drugem poprišču.

Poltavsko plemenitaštvo je v mestu zgradilo dvorano za vsprejem carice. Maršalu je nekdo pošepnil o dogodkih blizu Kajdaka in o nenavadni usodi netjaka Halajide, kateri je vodil priprave za carske manevre. Maršal je pozval slikarja.

— Ali moreš slikati carsko dvorano? — je vprašal.

— Morem.

— A če lažeš?

— Ne, naj me Bog kaznuje, ne lažem!

— No, čuj! Evo ti barv in kistov, ki so ostali od novega ikonostasa v stolni cerkvi. Slikaj, a pazi! Ako pokvariš, dam ti dvesto batin po hrbtu . . .

Borovikovski se je lotil dela in iznenadil vse.

Ko je prišla carica v Poltavo in stopila v slikano plemenitaško dvorano, predstavile so se njenim očem štiri slike na štirih stenah.

Na jedni je bil naslikan Peter Véliki v naravni velikosti kakor orač, s težkim plugom oraje pusto, s trnjem in osatom zarastlo zemljo rusko.

Na nasprotni steni je bila naslikana Katarina Druga, kakor sejalka, sipajoča iz pletenice na plečih seme v to že razrahljano zemljo.

Na tretji steni je bila zopet upodobljena Katarina, s peresom v roki in navdušeno dvigneno glavo, pišoča znameniti ukaz o sestavi načrta novega zakonika.

Na četrti so bili naslikani štirje modrijani grški, čudeči se in ubijajoči si glavo nad tem modrim ukazom.

Nadaljšna usoda Halajide ni znana. Borivkovski pa je napredoval in se potem v Peterburgu proslavil s svojimi deli v cerkvenem in potretnem slikarstvu.

Najnovejše vesti.

Dunaj 23. Poslanska zbornica je vsprejela §. 2. domovinskega zakona in je odklenila predlog poslanca Grossa, da bi se zakon vrnil odseku. Istotako so se zavrnil vsi predlogi za spremembo zakona.

Beligrad 22. Pogajanja med Bolgarsko in Srbijo za sklep trgovinske pogodbe so se zopet začele, ko je došel v Sredec poslanik Danič z novimi instrukcijami. — Skupščina se otvori brez prestolnega govora.

Londra 23. Velik utis napravlja zahteva oficijoznega Standarda, da mora angleška politika stopiti v soglasje z Rusijo. ne glede na to. da bi to morda ne bilo ljubo Nemčiji. Tudi glasilo opozicije, Daily News, je istega menenja.

Trgovinske brojevalke in vesti.
Budimpešta. Pšenica za jesen 7'40 7'45 Pšenica za spomlad 1896 7'83 do 7'84 —. Oves za jesen 5'66—5'70
Rž za jesen 6'65—6'70 Koruza za sept.-okt. —
Pšenica, nova od 7' kil. f. 7'75—7'80 od 79 kilo. 7.85—7'90. od 80 kil. f. 7'90—7'95 od 81. kil. f. 8'00 8'05 od 82 kil. for. —. Jedmen 5'10—8'—proso 5'15—5'30.
Pšenica: mirneja, cene zopet pale za 10 novč. —
Prodaja le 10.000 met. Rž 10 nč. ceneje. Vreme: mlačno.
Praga. Neračunani sladkor for. 12'10, oktober-december 12'20 mirno
Havre. Kava Santos good average za oktober 63'50 za februar 63.50.
Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst s carino vred odpošiljatelj procej f. 34'25 —. Concaise 85'50 —. Čotvorni 86' —. V glavah andih 37'50 —
Hamburg. Santos good average za oktober 61.50 za dec. 52' —. zamare 1897. f. 52.50 mirno.

Dunajska borza 23. oktobra 1896

	včeraj	danes
Drjavni dolg v papirju	101.20	101.15
„ „ v srebru	101.20	101.15
Avstrijska renta v zlatu	121.80	121.85
„ „ v kronah	101.20	101.10
Kreditno skoije	367.25	368.40
London 10 let	119.90	119.85
Napoleoni	9.58	9.53 1/2
30 mark	11.76	11.76
100 italj. lir	44.42 1/2	44.45

Našel se je lovski pes,

visoke rasti, rjave barve, pod vratom bel. Dotični gospodar ga dobi pri g. Iv. Tence v Sv. Križu št. 13.

Prva tržaška tvornica dvokoles
spojena z mehanično delavnico
A. B. FANO
TRST - Via Nuova 9 - TRST.
TVORNICA DVOKOLES

po pravem angleškem tvorju in snovi
Ta tvornica popravlja in izdeluje povsem nova kolesa, nikilira in fernizi jih na ogenj. Sprejema se nikiliranje koles vsake snovi na električno oksidicijo zlatenje, srebrjenje, kotlovinanje in galvaniziranje. V zalogi so kolesa lastnega izdelka po najnižjih cenah. Vse druge potrebščine za kolesa po tvornej ceni gg. skladnikom in prekupčevalcem prodaja se po odbitku na ceni.

ANTON ZIGOJ
brivec v Trstu, ulica Stadion št. 1 (v hiši g. F. Žitka)
se priporoča najlepše slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk. Ima na razpolago vsakovrstne vonjave.

Dr. Rose balzam
za želodec
iz lekarne
B. FRAGNERJA V PRAGI
je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka.

Svarilo! Vsi deli anabalaše imajo zraven stoječo postavno delovno varstveno znamko.
GLAVNA ZALOGA
Lekarna B. FRAGNERJA pri „črnem orlu“
Praga, na Mali Strani, ogelj Spornjerjeve ulice.
Velika steklenica 1 gl., mala 50 kr., po pošti 10 kr. več.
Po pošti razpošilja se vsak flon.
Zaloga v avstro-ogerskih lekarnah.